

Pomladansko prebujanje

foto: B. Praznik

S SEJE SKUPŠČINE KOMUNALNE SKUPNOSTI LJUBLJANSKIH OBČIN

Dopolnjeni samoupravni sporazum je za Ljubljano izjemnega pomena

V sredo, 16. marca je bila v sejni dvorani magistrata 12. seja skupščine komunalne skupnosti ljubljanskih občin. Bila je to pomembna preprosta seja s točkami dnevnega reda, v katerih je zbrana vsa »moč« in učinkovitost komunalne skupnosti na območju ljubljanskih občin do leta 1990. Obravnavali in sprejeli so poročilo za leto 1987, predlog rebalansa plana programov KSLO za obdobje 1986–1990, osnutek programov za leto 1988 in predlog samoupravnega sporazuma o temeljnih plana KSLO za obdobje 1986–1990 ter še nekaj drugih točk.

V ospredju pozornosti je bil predlog samoupravnega sporazuma o dopolnitvah le tega, o temeljnih plana KSLO za obdobje

1986–1990, saj je na njem grajen tudi rebalans programov KSLO do konca tega srednjeročnega obdobja. V Ljubljani je bilo namreč ugotovljeno, da je nekatere ključne naloge na območju ljubljanskih občin moč izvesti v tem srednjeročnem obdobju le, če se zagotovi združevanje sredstev po stopnji 0,47% po osnovi BOD do konca tega srednjeročnega obdobja. Sedanji odlok o začasnem plačevanju prispevka iz dohodka za izredno vzdrževanje in obnavljanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe, ki ga je mestna skupščina sprejela lani, velja le še do 1. maja letos. Zato je bil izdelan predlog, da se obliki zbiranja sredstev podaljša do konca tega srednjeročnega obdobja in se tako dopolni samou-

pravni sporazum o temeljnih plana KSLO za obdobje 1986–1990. Tako zbrana sredstva bodo namenjena za vzdrževanje in obnovo Čevljarskega mostu, Tromostovja in Plečnikovega mostu Emonska v Trnovem ter za sofinansiranje urejanja širitve ŽAL, sanacijo grajskega pobočja in komunalno ureditev gradu. V letošnjem letu pa bo komunalna skupnost iz tega vira opravila še del gospodarjenja s komunalnimi objekti in napravami skupne rabe ob magistralnih, regionalnih in lokalnih cestah, obnovo naselij, cest in mostov iz prve prioritete: most čez Mavršičico pri Tometu, Zaloško cesto do UKC do železniške proge in cesto VI. v Rožni dolini. Realiziran pa bo tudi del nalog II. prioritete, kot odloča odlok da se sredstva iz odloka, ki bi ostala ob izvedbi ostalih nalog iz odloka namenijo za obnovo naslednjih cest: Šišensko, Snebersko, Pokopališko, Kavčičevo od Pokopališke do Kajuhove, Djakovičeva, Gerbičeva od Kolezijske do Vipavske, Jamovo od Jadranske do Zavetiške, Poljanski napis, Savlje in Vojkovo.

Predlog dopolnitev samoupravnega sporazuma je v nastajanju doživel številna usklajevanja, od krajevnih skupnosti do občinskih izvršnih svetov, zato so ga delegati skupščine komunalne skupnosti na seji 16. marca sprejeli brez amandmajev ter ga dali udeležencem samoupravnega sporazuma v obravnavo in sprejem. Samoupravni sporazum ima namreč določilo, da je ta pravnoveljavno sprejet, ko ga sprejme več kot polovica vseh uporabnikov na območju ljubljanskih občin. Tako so zdaj na vrsti vsi uporabniki, da v roku 30 dni opravijo razpravo in komunalni skupnosti vrnejo pristopno izjavo.

Program iz dopolnjenega samoupravnega sporazuma o temeljnih plana KSLO do konca tega srednjeročnega načrta, je za Ljubljano izjemnega pomena, zato bo pomembno v teh 30 dneh o tem še temeljito spregovoriti in tudi s pomočjo zveze sindikatov in socialistične zveze doseči pri pristopnikih razumevanje in interes.

Slavko Gerlica

TEMA: RAZVOJ ZASEBNEGA SEKTORJA

Čas je spremeniti besede v dejanja

Od vseh človeških početij zahteva največ utrudljivega napora premagovanje ideološko privzgojenih miselnih vzorcev. Pa vendar se je ta proces pričel, čeprav z veliko zamudo, tudi v vrstah doslej najbolj vztrajnih zaverovancev v takšno vizijo družbe, v kateri zasebno delo pomeni ostanek kapitalističnih odnosov in ki kvarno vpliva na socialistični sistem. Zveza komunistov Slovenije je (zaenkrat kot edina), končno na lanskem plenumu, ki ga je posvetila drobnemu gospodarstvu in zasebni obrti, sama obračunala s takšno zablodo. Zmotno bi bilo misliti, da so bile s tem spodsekane vse korenine dogmatizma in sektaštva. V desetletjih so pogonale tako globoko in ves naš družbeni sistem, da bo potrebno vložiti še mnogo naporov, preden ga bomo rešili pred temi deformacijami, to pa je odvisno predvsem od naše odločnosti in pripravljenosti, da preidemo od besed tudi k dejanjem. Več na str. 4.

IZ VSEBINE

IZ VSEBINE

TEMA: Razvoj zasebnega sektorja

– Čas je spremenil besede v dejanja

stran 4

Iz 400 let starega smledniškega gradu v nov objekt

– Se bodo »Ptički brez gnezda« končno le toplo ugnezdili

stran 5

STŠS Litostroj ne bi smela biti le v breme ustanovitelju in občini

stran 5

Na rob javni razpravi o ustavnih spremembah

Že skoraj mesec dni je v javni razpravi osnutek amandmajev k Ustavi SFRJ. V naši občini kot da prave vneme zanje ni. Kajti kako naj si drugače razlagamo dejstvo, da je v dvaintridesetih krajevnih skupnostih, kolikor jih je v naši občini, le peščica tistih, ki je zagrizla v ta naš temeljni dokument in vodila zares poglobljeno in polemično razpravo (omembe vredna je denimo razprava v KS Koseze na temo »Razvoj KS v ustavnih amandmajih«). Medtem, ko razprave v organizacijah združenega dela (razen v Iskri Elektrooptika) presenetljivo, glede na problematiko, zlasti na področju družbenoekonomskih odnosov, še ni bilo. Dvomim, da razprave o tem tako pomembnem dokumentu naše prihodnosti, kot je Ustava, ne zanimajo občane oz. krajanje in delavce v združenem delu. Vendar, če upoštevamo čas in zelo zaostreno družbenoekonomsko krizo, smo se v hotenjih očitno precenili. Namreč ne smemo pozabiti, da se v zelo kratkem času in hkrati z ustavnimi spremembami odločimo o prav tako pomembnem dokumentu, to je Zakon o združenem delu, razpravljamo o stavekovi pravilih, smo pred volitvami v temeljne kandidacijske konference in za najvišje funkcije v občini, na mestu in republiki, organizacije združenega dela sprejemajo zaključne račune, ob katerih jih hudo boli glava. In kako ob vsem tem ne bi tudi nas. A vse to zdaj imamo, zato bo treba razpravljati in to zelo poznavalsko, poglobljeno. In je prav, da se zazremo vase in ugotovimo, da smo vendarle premalo iniciativni na vseh ravneh, v organih in organizacijah. Se vedno smo zbegani in ne vemo ali nočemo vedeti, kako pristopiti k razpravam. Premalo imamo lastnih pogledov in rešitev. Z lahkoto pristajamo na ponujene rešitve ne zavedajoč se, da je naš razvoj odvisen le od nas – poznavalcev okolja v katerem živimo. Tako pa se zgublamo v akademskih nastopih in dolgovernih razpravah, zmotno misleč, da vsi vse vemo.

SZDL kot pobudnica vseh javnih razprav v KS in Zveza sindikatov v organizacijah združenega dela bi pri tem morali biti bolj pogumni in organizirati razprave tako, da ne bodo same sebi namen, biti morajo zares javne, dostopne vsem za mnenja, pobude, dileme in predloge, kajti po toči zvoniti bo prepozno.

V. Vogrinčič

OB USTAVNIH SPREMENBAH

Razvoj krajevnih skupnosti

Okrogla miza ob osnutku prvih zamisli ustavnih amandmajev, ki zadevajo KS je žal obiskalo malo povabljenih v KS Koseze. Član republiške ustavne komisije tov. S. Vljaj je seznanil prisotne z nekaterimi osnutki novih zamisli in rešitev ter jih predlagal udeležencem v razpravo. Kritično je prikazal samoupravni razvoj v zadnjih 14. letih (tj. od sprejetja ustave 1974 do danes) in poudaril, da je bil razvoj v prvih letih hiter in pozitiven, v zadnjih letih je oslabil, danes pa že lahko govorimo o krizi krajevnih skupnosti. Ustavni amandmaji naj bi izpopolnili nekatere dosedanje vrzeli in sprejeli ustrezne rešitve. Sedanja republiška ustava je v tem pogledu nekoliko preciznejša od zvezne, ki je pomanjkljiva. Z novimi ustavnimi rešitvami naj bi uresničili zamisel, da bi bila KS izpeljana in opredeljena kot druga temeljna samoupravna skupnost ob TOZD oz. ob njem drugi samoupravni temelj družbenopolitičnega sistema. Restriktivnost v pristopu k U/A je omogočala sprejemanje rešitev s katerimi naj bi dosegali kakovostnejše gospodarjenje in učinkovitejše samoupravljanje v OZD, KS pa je ostala ob strani. Če priznavamo dva samoupravna temelja se je potrebno lotiti tudi drugega, tj. KS

organiziranosti v KS še ni uresničena. KS se ni potrdila kot konstitutivna sestavina združenega dela, združevanje dela in sredstev OZD, SIS in KS ni živel. Dosežena je kakovostna teritorialna preobrazba. Drugi del vprašanja se je nanašal na razvoj KS kot temeljne celice delegatskega sistema, s kritično pripombo, da delovni ljudje in občani še vedno premalo prek delegatov urejajo zadeve na občinski, mestni in republiški ravni tj. zadeve, ki jih našteva čl. 324 R/U.

Preko 61 zakonskih predpisov ureja delovanje KS. Z njimi so

- okrepiti delo DPO, zlasti SZDL in ZK in še posebej sindikata
- zagotoviti gnotne temelje za samoupravni in delegatski razvoj KS; čl. 74 T/U našteva vire finansiranja KS
- deregulacija predpisov o KS: ločiti samoupravne od državnih funkcij
- krepitev hišne samouprave. Najnovejši osnutek stanovanjskega zakona je težil k odpravi hišne samouprave in likvidaciji stanov/samouprave – Ne more namreč biti samoupravnega razvoja KS, če ni razvita hišna samouprava. Ne more delovati delegatski sistem na ravni KS, če delegati ne izvirajo iz skupnosti stanovalcev
- Vpliv KS oz. krajanov mora postati povečan in relevanten. To bo najmočnejša motivacija in gonilni interes občanov za delovanje v temeljni samoupravni celici naše družbe, – v KS.
- Spremeniti je treba način dela v KS in uveljaviti moderno obliko v smislu: čim manj sej in čim več akcij, kajti vsebina KS niso seje marveč skupno delo
- Veljalo bi vpeljati redno študijsko proučevanje KS in to multidisciplinarno. Sodelujejo naj sociologi, pravniki, ekonomisti, ekologi, urbanisti in drugi.

Več o razpravi na str. 3

LOJZE MEŽNARIČ – novi predsednik OK SZDL Ljubljana Šiška, ki bo to dolžnost opravljal naslednja štiri leta brez ponovitve mandata.

V akciji za zdravo in čisto okolje

V okviru vsakoletnih akcij za čisto in zeleno Ljubljano, se bomo v Šiški tudi letos vključili v tekmovanje za najbolj urejen kraj. Posebnost pa bo v tem, da bomo skušali v akciji vključiti razen KS in OZD tudi društva, turistična, planinska, ribiška in lovska. Medtem pa so se učenci višjih razredov osnovnih šol že vključili v akcijo za zdravo okolje, tako da bodo popisali vsa divja odlagališča in skupaj s pristojnimi poskrbeli, da bodo tudi očiščena. Vendar pa akcijo spomladanskega čiščenja, katero bi učenci izvedli v okviru družbeno potrebnega dela, ne bomo speljali samo v ožjem središču mesta, ampak bomo poskrbeli za vse transverzalne poti, kot so Polhograjski dolomiti, Šišenski hrib, Toško čelo, Katarina, Gunceljski hrib, Šmarna gora pa področje ob Savi in Sorji in še bi lahko naštevali. Tako bomo pobrali vse odpadke zlasti neuničljive plastične vrečke in vso embalažo, ki kazni viden naravnih lepote.